

ΑΤΘΙΣ

Φωτογραφία Κάβρα

γωγὴν καὶ μίαν Συναυλίαν. Δεκατεσσάρων ἐτῶν δὲ τὰς ὥραιάς 12 Μελέτας Opus I.

Τὰ μᾶλλον ἐπιτυχῇ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου εἶνε αἱ ποικιλοτροποποιημένα μελωδία τοῦ Schubert καὶ αἱ Οὐγγρικά Ῥαψωδία.

Ὁ Λίστ διῆλθε τὸ πλεῖστον τοῦ τελευταίου ἐν τῇ ζωῇ χειμῶνός του, ὡς τὸ συνήθες, ἐν Ρώμῃ. Μία τελευταία ἀνταύγεια δόξης ἐλάμπρυνε τὸ μέτωπόν του, ὅτε κατὰ τὴν ἀνοιξὶν τοῦ 1884 τὸ Βέλγιον, ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία ἀπεθέωσαν αὐτὸν ἅπαξ ἔτι. Αἱ τελευταῖαι αὗται τιμαὶ εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν δὲν ἀνέμενε ταύτας, τῷ ἐπανεφέρον εἰς τὴν μνήμην τοὺς θριάμβους τῆς νεότητός του. Μετέσχε προσέτι εἰς Souden Mauden τοῦ Festival τῆς παγκοσμίου Ἐταιρίας τῶν Γερμανῶν μουσικῶν, τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσης.

Παρέστη εἰς τὸν γάμον τῆς ἐγγονῆς του Δαμιέλλης de Bulow καὶ εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἐν Μπαυρόντ παραστάσεων. Ἀλλ' αἱ ἀρμονίαι τῶν τελευταίων ἔργων τοῦ Βάγνερ, Parsifal καὶ Tristan δὲν ἔφθασαν εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ εἰμὴ μόνον ὡς ἡχὼ τῶν ἐπιθανατίων του παραληρημάτων. Πνευμονία καλπάζουσα ἐπέφερε τάχιστα τὸν θάνατόν του. Τῇ 31 Ἰουλίου 1886 ἐσθέσθη ἡ φλόξ ἡ καίουσα ἐν τῇ ἐξόχῳ ταύτῃ καρδίᾳ τῇ ἀφοσιωθείσῃ εἰς τὴν Τέχνην καὶ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ φίλη, τὴν ὁποίαν κατέλιπε γενικὴν κληρονόμον, δὲν ἐπέζησεν ἐπὶ μακρόν. Ἡ πριγκίπισσα Καρολίνα de Wittgenstein ὑποκύπτουσα εἰς καρ-

διακὸν νόσημα τὸν ἠκολούθησε μετὰ 8 μῆνας.

Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἡ τόσῳ ἀγαπήσασα, ἡ τοσαῦτα ὑποστᾶσα, κεῖται τῶρα ἐν τῷ Βατικανῷ. Ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς οὗς λέξεις συνοψίζουσι τὸν βίον τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὸν Λίστ λατρείαν τῆς. Ὡς νὰ ψιθυρίζῃ αὕτη τὰς λέξεις αὐτάς :

« Ἡ ἐλπίς εἶνε ἐκεῖ ἐπάνω. »

Ἀλλ' ὡς χαρακτηριστικὸν ἐπιτάφιον ἠδύνατο νὰ χαραχθῇ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Λίστ ὅ,τι περὶ αὐτοῦ εἶπεν ἕτερος μέγας διδάσκαλος : ὁ Roubinstein.

« Οὐδένα θέσατε εἰς παράλληλον γραμμὴν πρὸς τὸν Λίστ, οὔτε ὡς μελωδὸν, οὔτε ὡς μουσικόν, ὀλιγώτερον δ' ἔτι ὡς ἄνθρωπον. Διότι ὁ Λίστ εἶνε πλείότερον ὅλων τούτων. Ὁ Λίστ εἶνε μία ἰδέα. »

ΑΘΗΝΑ ΣΕΡΕΜΕΤΗ

